5 55

UCHWAŁA NR VII/47/2019

RADY POWIATU SZTUMSKIEGO

Z DNIA 30 KWIETNIA 2019 ROKU

w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2019-2021"

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019r. poz. 511) oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm.) Rada Powiatu Sztumskiego uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się „Powiatowy program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2019-2021" w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sztumskiego.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Powiatu Sztumskiego
Dobrosława Frączek

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Celem głównym „Powiatowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2019-2021" jest niwelowanie zjawiska przemocy domowej oraz pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację.

Osiągnięcie wyżej wymienionego celu będzie możliwe poprzez realizację odpowiednich działań psychoedukacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań osób stosujących przemoc, a także poprzez edukację sprawców przemocy. Działania te, zostały uwzględnione w powyższym programie.

W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Załącznik do Uchwały Nr VII/47/2019
Rady Powiatu Sztumskiego
z dnia 30 kwietnia 2019r.

POWIATOWY PROGRAM KOREKCYJNO- EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE NA LATA 2019 - 2021

SPIS TREŚCI str.

WSTĘP 4
ADRESACI PROGRAMU 4
CELE PROGRAMU 5
SPOSÓB ORAZ METODY REALIZACJI PROGRAMU 6
REALIZATOR PROGRAMU 8
PARNTERZY PROGRAMU 8
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I KOSZTY PROGRAMU 8
MONITORING PROGRAMU 9
PODSUMOWANIE 9

Sztum, kwiecień 2019r.

WSTĘP

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazuje, iż do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

Potrzeba opracowania programu wynika również z uzupełnienia działań w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Sztumskim. W 2018r. został opracowany Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim, którego celem głównym jest przeciwdziałanie przemocy, poprzez skuteczną pomoc ofiarom i osobom stosującym przemoc, ale również odpowiednie działania interwencyjne i interdyscyplinarna współpraca jednostek. W przypadku osób stosujących przemoc nie podejmuje się żadnych działań mających na celu rozpoznanie przyczyn i motywów ich działania.

Program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc należało opracować w celu wdrożenia oddziaływań, które mają na celu wstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy, kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie, uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy oraz zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy. Ponadto celem programu jest upowszechnienie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom stosującym przemoc w rodzinie.

Niniejszy program jest spójny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim na lata 2018- 2022.

ADRESACI PROGRAMU

Program korekcyjno- edukacyjny adresowany jest do osób stosujących przemoc w rodzinie. Do programu kwalifikowani będą w szczególności:

- Osoby kierowane sądownie, skazani za przestępstwo z art. 207 §1 KK lub inne przeciwko rodzinie, opiece (ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy), korzystający z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienia wolności.
- Osoby kierowane przez Zespół Interdyscyplinarny.
- Osoby kierowane przez Policję, objęte procedurą Niebieskich Kart.
- Osoby kierowane przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i inne instytucje.
- Osoby samodzielnie zgłaszające chęć uczestnictwa w programie.

Warunkiem uczestnictwa w programie jest przyznanie się osoby do stosowania przemocy.

W programie nie mogą brać udziału osoby, które:

- są chore psychicznie (mają zdiagnozowaną chorobę psychiczną),

- są uzależnione od alkoholu, narkotyków, środków odurzających lub substancji psychotropowych i nie przeszły terapii uzależnień (w przypadku jednoczesnego uczestnictwa w terapii uzależnień należy rozważyć wraz z terapeutą uzależnień czy na danym etapie leczenia nie byłoby zasadnym włączenie do grupy danej osoby),

- są nałogowymi hazardzistami,

- nie są sprawcami przemocy domowej.

Odmowa uczestnictwa w programie następuje w czasie wstępnego rozpoznania diagnostycznego.

Pozostałe warunki uczestnictwa w programie:

- Udział w rozmowie kwalifikującej dotyczącej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, prawnej i zawodowej, rzeczywiste okoliczności skierowania do programu.
- Złożenie odpowiednich oświadczeń.
- Pisemna zgoda na udział w programie.
- Zobowiązanie do zaprzestania stosowania przemocy wobec członków rodziny.
- Zobowiązanie do bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie zajęć.
- Systematyczny udział w zajęciach.
- Zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- Podpisanie kontraktu.
- Wypełnienie kwestionariusza historii przemocy.

Uzyskane informacje objęte są zasadą poufności z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo.

CELE PROGRAMU

Cel główny: niwelowanie zjawiska przemocy domowej oraz pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację.

Cele szczegółowe:

1. Uświadomienie sprawcy czym jest przemoc.

2. Uzyskanie przez sprawcę świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich
3. Rozpoznawanie przez sprawcę sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowanie przemocowe.
4. Opracowanie „planu bezpieczeństwa" zapobiegającego użyciu siły i przemocy wobec bliskich.
5. Nabycie nowych umiejętności rozwiązywania konfliktów, sporów w rodzinie bez używania agresji.
6. Naukę umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych.
7. Naukę umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć.
8. Przekaz informacji o możliwości korzystania z działań pomocowych, interwencyjnych, prawnych, psychologicznych itp.

SPOSÓB ORAZ METODY REALIZACJI PROGRAMU

Przewiduje się, iż Program korekcyjno- edukacyjny dla sprawców przemocy realizowany będzie od 2019r., w formie jednej edycji w każdym roku.

Zakłada się udział maksymalnie 12 osób w jednej edycji programu.

Program realizowany będzie w następujących etapach:

1. Promocja programu
   - ogłoszenie o realizacji programu na stronie internetowej PCPR,
   - poinformowanie partnerów programu o wdrożeniu programu,
   - poinformowanie Zespołów Interdyscyplinarnych z Powiatu Sztumskiego o terminie rozpoczęcia programu,
   - przekazanie informacji o programie Prezesowi Sądu Rejonowego w Kwidzynie.

2. Rekrutacja do programu
   - zgłoszenie przez partnerów programu uczestników.

3. Realizacja oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych.

- Spotkania indywidualne (2 spotkania po 2 godz.). Celem spotkania indywidualnego jest kwalifikacja uczestnika do zajęć założonych w bloku tematycznym. Rozmowa ma charakter orientacyjny, skierowany na ocenę uczestnika pod względem używania przez niego przemocy i siły, przyznania się do tego oraz sprawdzanie świadomości uczestnika, o tym, że potrzebuje pomocy. Kandydat na pierwszym spotkaniu wypełnia Kwestionariusz Historii Przemocy. Następnie po udziale w spotkaniach grupowych, uczestnik będzie brał udział w podsumowującym spotkaniu indywidualnym w celu sprawdzenia przedstawianej wiedzy oraz kontroli jego zachowania pod kątem zaprzestania stosowania przemocy wobec bliskich mu osób.

- Zajęcia grupowe edukacyjne (12 spotkań po 4 godz.). Celem zajęć jest przekazanie uczestnikom wiedzy na temat szeroko rozumianej przemocy. W szczególności omówienie definicji przemocy oraz jego form i skutków, analiza źródeł i przyczyn stosowania przemocy, uświadomienie znaczenia i funkcji rodziny w życiu człowieka, wskazanie właściwych metod wychowawczych.

Zawartość programu

Zasadniczą część programu stanowi:

a) edukacja - przekazywanie wiedzy odbywa się w sposób aktywizujący uczestników, między innymi przez prowadzenie otwartej dyskusji oraz odwoływanie się do indywidualnych doświadczeń,

b) praca nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań i postaw osobistych poprzez analizę sytuacji przedstawionych w programie oraz swoich własnych sytuacji życiowych,

c) ćwiczenia nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania w grupie.

Ogólna tematyka spotkań grupowych zakłada zajęcia z zakresu:

1. Nie używania przemocy i analizowanie przemocy fizycznej.
2. Definiowanie niezastraszającego zachowania i analizowanie zastraszania i ośmieszania.
3. Szacunek i analizowanie przemocy emocjonalnej.
4. Zaufanie i wsparcie, a izolacja.
5. Szczerość i odpowiedzialność oraz analizowanie zaprzeczania, pomniejszania i obwiniania.
6. Szacunek seksualny i analizowanie przemocy seksualnej.
7. Definiowanie partnerstwa, analizowanie męskich przywilejów, przemocy ekonomicznej i wykorzystywania dzieci.
8. Negocjacji i sprawiedliwości, analiza wymuszania i grożenia.

Osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno- edukacyjne przygotowują szczegółowy konspekt prowadzonych zajęć, uwzględniając założenia programowe.

Program korekcyjno- edukacyjny nie gwarantuje przerwania przemocy w stu procentach, brak jest jednak jednego modelu pracy, który dawałby taki sukces. Istnieje zatem pewien proces zmian, kolejne etapy, przez które przechodzi osoba stosująca przemoc w swoim indywidualnym tempie przede wszystkim początkowo poprzez intensyfikowanie ambiwalencji, która poprzedza decyzję o zmianie zachowań na bezpieczne dla rodziny uczestnika programu. Przejęcie odpowiedzialności za stosowanie przemocy jest immanentnym warunkiem do jej przerwania.

Zakładane rezultaty

Działania diagnostyczne, edukacyjne i ćwiczenia mają przyczynić się do:

- uświadomienia sprawcy, czym jest przemoc,
- uzyskania przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów i sporów w rodzinie bez używania agresji,
- nabycie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć,
- nabycie umiejętności partnerskiego współdziałania w rodzinie oraz korzystania z pomocy innych.

REALIZATOR PROGRAMU

Realizatorem programu korekcyjno- edukacyjnego dla sprawców przemocy jest Powiat Sztumski. Zadania z powyższego zakresu w imieniu Powiatu wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie.

Działania związane z realizacją programu:

- rekrutacja uczestników,
- nadzór nad realizacją programu zgodnie z założonymi celami,
- obsługa finansowa programu,
- monitoring programu,
- współpraca z partnerami w zakresie realizacji programu.

Bezpośrednim realizatorem programu będzie osoba, która zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa będzie posiadała kwalifikacje do prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

PARTNERZY PROGRAMU

Program realizowany będzie we współpracy z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.:

- Ośrodkami pomocy społecznej,
- Zespołami interdyscyplinarnymi,
- Komendą Powiatową Policji w Sztumie,
- Sądem Rejonowym w Kwidzynie,
- Prokuraturą Rejonową w Kwidzynie,
- Organizacjami pozarządowymi.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I KOSZTY PROGRAMU

Opracowywanie i realizacja programu oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań z zakresu administracji rządowej, a realizowanych przez powiat. Środki na realizację i obsługę zadań zapewnia budżet państwa.

Roczna wysokość środków niezbędnych do realizacji niniejszego programu stanowi poniższy kosztorys:

1. Koszty osobowe: 2 osoby prowadzące x 96h x 60,00 = 11 520 zł
2. Koszty związane z obsługą programu zostaną zapewnione w ramach środków PCPR w Sztumie.

MONITORING PROGRAMU

Monitoring ma celu określenie efektywności i przydatności prowadzonych działań w ramach programu korekcyjno- edukacyjnego. Będzie prowadzony w odniesieniu do wszystkich zadań w trakcie realizowania, jak i po zakończeniu programu.

Monitoring dotyczył będzie również analizy informacji otrzymanych od instytucji-partnerów współpracujących z Realizatorem na temat liczby osób mogących wziąć udział w programie oraz zachowań sprawców po zakończonym programie.

Realizator programu sporządza końcowe sprawozdanie z realizacji programu i przedkłada je corocznie Radzie Powiatu Sztumskiego wraz ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Ewaluacja

1. Przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczestników zakwalifikowanych do programu, dotyczącego postaw wobec przemocy, przed rozpoczęciem programu oraz po zakończeniu działań korekcyjno – edukacyjnych.

2. Współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi oraz innymi organami, które zajmują się problematyką osób stosujących przemoc w rodzinie.

PODSUMOWANIE

Realizacja programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Sztumskiego jest elementem całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dla skutecznego niwelowania przemocy w rodzinie niezbędne są działania dwutorowe, tj. w stosunku do ofiar przemocy i równocześnie w stosunku do sprawców przemocy. Realizacja niniejszego programu stwarza możliwości redukcji zachowań przemocowych u sprawców. Przypuszczać należy, iż przy systematycznym uczestniczeniu osób w spotkaniach nastąpi zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie. Jednakże specyfika adresatów programu niesie ze sobą pewne zagrożenia, w szczególności co do realizacji zamierzonych celów. Wynikają one głównie z systematycznego uczestnictwa w zajęciach, aktywności na spotkaniach oraz motywacji do zmian i poprawy zachowań w stosunku do członków rodziny.

W osiągnięciu celu programu korekcyjno-edukacyjnego niezbędna jest współpraca jednostek działających w obszarze pomocy społecznej i wskazanych w programie jako partnerów. Po zakończeniu programu istotne jest również prowadzenie monitoringu rodziny, w której występowało zjawisko przemocy. Tak, więc przy zaangażowaniu jednostek w trakcie realizacji programu oraz po jego zakończeniu sądzić należy, iż skala zjawiska przemocy na terenie Powiatu Sztumskiego zostanie zmniejszona.